



नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३१) काठमाडौं, भदौ २६ गते २०३८ साल (संख्या २३

श्री ५ को सरकार पर्यटन मन्त्रालयको सूचना

होटेल, लज, रेष्टूरां, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८

पर्यटन ऐन, २०३५ को दफा ५६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यो नियमहरूको नाम “होटेल, लज, रेष्टूरां, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,—

(क) “ऐन” भन्नाले पर्यटन ऐन, २०३५ सम्झनुपर्छ ।

(ख) “विभाग” भन्नाले श्री ५ को सरकारको पर्यटन विभाग सम्झनुपर्छ ।

(ग) “महानिर्देशक” भन्नाले विभागको महानिर्देशक सम्झनुपर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद-२

होटेल, लज, रेष्टूरा तथा बारको दर्ता तथा वर्गीकरण

३. होटेल, लज, रेष्टूरा तथा बारको दर्ता: ऐनको दफा १० को उपदफा २ बमोजिम कुनै व्यक्तिले आफ्नो होटेल, लज, रेष्टूरा तथा बारलाई पर्यटक स्तरको भनी दर्ता गराउन चाहेमा दरखास्त दस्तुर दश रुपैयाँ सहित अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा विभाग समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।
४. होटेलको वर्गीकरण: नियम ३ बमोजिम दर्ता गरिने होटेललाई त्यसमा रहेको सुविधाको आधारमा विभागले पर्यटक स्तरको साधारण होटेल वा पर्यटक आवास (टुरिष्ट रिजर्ट) वा एक तारादेखि पाँच तारासम्मको कुनै एक वर्गीकरणमा तोक्नेछ ।
५. होटेलमा हुनुपर्ने सुविधा: (१) पर्यटक स्तरको साधारण होटेल घटीमा देहाय-बमोजिमको सुविधायुक्त हुनु पर्नेछ:-
 - (क) सुत्ने कोठा कम्तीमा दशवटा हुनुपर्ने र ती सबैमा पर्याप्त प्राकृतिक प्रकाश आउन सक्ने र हावा चल्ने हुनुपर्ने ।
 - (ख) पच्चीस प्रतिशत कोठाको साथमा स्नानागार तथा शौचालय (वाथ-रूम) संलग्न हुनुपर्ने र अन्य प्रत्येक चार कोठाको निमित्त एकको हिसाबले आवश्यक संख्यामा स्नानागार तथा शौचालय हुनुपर्ने ।
 - (ग) सबै कोठाहरूमा आधुनिक फर्निचर र बिजुलीको राम्रो प्रबन्ध हुनु पर्ने ।
 - (घ) सबै कोठाहरू नेपाली कला र संस्कृति झल्काउने किसिमले सजाइएको हुनुपर्ने ।
 - (ङ) स्नानागार तथा शौचालयमा राम्रो र बलिया साधन जडिएको र पर्याप्त मात्रामा तातो पानी र चिसो पानीको प्रबन्ध हुनुपर्ने ।
 - (च) स्वागत कक्ष (रिसेप्शन काउण्टर) राम्रोसँग सजाइएको र सकभर टेलिफोनयुक्त हुनुपर्ने ।
 - (छ) भोजन गर्ने कोठा (डाइनिंग हल) र भान्सा कोठा आवश्यक सामान सहित सफा सुगन्धर हुनुपर्ने ।
 - (ज) लुगा धुने राम्रो प्रबन्ध हुनुपर्ने ।
 - (झ) अधिकांश वरिष्ठ कर्मचारी होटेल व्यवसायमा अनुभवी र अंग्रेजी बोल्न जान्ने हुनुपर्ने ।
 - (ञ) कर्मचारीहरूको पोशाक सफा सुगन्धर र एकनासको हुनुपर्ने ।
 - (ट) ऋतु अनुसार पंखा वा हिटरको प्रबन्ध हुनुपर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण ~~विभागबाट~~ प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ठ) प्राथमिक उपचार (फष्ट एड) र आगो निभाउने यन्त्र (फायर फाइटिंग इक्विपमेण्ट) को प्रवन्ध हुनुपर्ने ।

(२) पर्यटक आवास र एक तारादेखि पाँच तारासम्मको पर्यटक स्तरको होटेल ऐनको दफा ११ बमोजिम गठित स्तरनिर्धारण समितिको राय लिई श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिएबमोजिमको सुविधायुक्त हुनु पर्नेछ ।

६. लजमा हुनु पर्ने सुविधा : पर्यटक स्तरको लज घटीमा देहायबमोजिमको सुविधायुक्त हुनु पर्नेछ:-

- (क) सुत्ने कोठा कम्तीमा पाँचवटा हुनुपर्ने र ती सबैमा पर्याप्त प्राकृतिक प्रकाश आउन सक्ने र हावा चल्ने हुनुपर्ने ।
- (ख) पच्चीस प्रतिशत कोठामा स्नानागार तथा शौचालय संलग्न हुनुपर्ने र अन्य प्रत्येक चार कोठाको निमित्त एकको हिसाबले आवश्यक संख्यामा स्नानागार तथा शौचालय हुनुपर्ने ।
- (ग) सबै कोठाहरूमा आधुनिक फर्निचर र बिजुलीको राम्रो प्रवन्ध हुनु पर्ने ।
- (घ) सबै कोठाहरू नेपाली कला र संस्कृति झल्काउने किसिमले सजाइएको हुनुपर्ने ।
- (ङ) स्नानागार तथा शौचालयमा राम्रो र बलियो साधन जडिएको र पर्याप्त मात्रामा चिसो र तातो पानीको प्रवन्ध हुनुपर्ने ।
- (च) स्वागतकक्ष राम्रोसँग सजाइएको र सकभर टेलिफोनयुक्त हुनु पर्ने ।
- (छ) लुगा धुने राम्रो प्रवन्ध हुनुपर्ने ।
- (ज) वरिष्ठ कर्मचारी लजसम्बन्धी ज्ञान भएको र अंग्रेजी बोल्न जान्ने हुनुपर्ने ।
- (झ) कर्मचारीहरूको पोशाक सफा सुग्ध र सकभर एकनासको हुनु पर्ने ।
- (ञ) सकभर ऋतु अनुसार पंखा वा हिटरको प्रवन्ध हुनुपर्ने ।

७. रेष्टूरा तथा बारमा हुनुपर्ने सुविधा : पर्यटक स्तरको रेष्टूरा तथा बार घटीमा देहायबमोजिमको सुविधायुक्त हुनु पर्नेछ ।

- (क) अन्तरराष्ट्रिय स्तर कायम रहने गरी खानपिनको व्यवस्था हुनु पर्ने ।
- (ख) राम्रो किसिमका क्रकरी र कटलरी हुनुपर्ने ।
- (ग) स्वच्छ र स्वास्थ्यकर पिउने पानीको व्यवस्था हुनुपर्ने ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

255

- (घ) स्त्री र पुरुषको निमित्त रुमाल, साबुन सहित छुट्टाछुट्टै शौचालयको राम्रो प्रबन्ध हुनुपर्ने ।
- (ङ) एकै समयमा कस्तीमा पन्ध्रजना व्यक्तिहरू बसी खान सक्ने व्यवस्था हुनुपर्ने ।
- (च) घुइँचो नहुने किसिमको फराकिलो कोठा वा त्यस अनुरूप बस्ने व्यवस्था हुनुपर्ने ।
- (छ) फर्निचर सफा सुगन्धर तथा स्तरयुक्त हुनुपर्ने ।

८. दर्ता दस्तुर : पर्यटक स्तरको होटेल, पर्यटक आवास, लज, रेष्टूरा र बारको

दर्ता दस्तुर देहायबमोजिम लाग्नेछ ।

(क) एक तारा होटेल	एक हजार रुपैयाँ
(ख) दुई तारा होटेल	दुई हजार रुपैयाँ
(ग) तीन तारा होटेल	तीन हजार रुपैयाँ
(घ) चार तारा होटेल	चार हजार रुपैयाँ
(ङ) पाँच तारा होटेल	पाँच हजार रुपैयाँ
(च) पर्यटक स्तरको साधारण होटेल	पाँच सय रुपैयाँ
(छ) पर्यटक आवासको (टुरिस्ट रिजर्ट)	पन्ध्र सय रुपैयाँ
(ज) पर्यटक स्तरको लज	चार सय रुपैयाँ
(झ) पर्यटक स्तरको रेष्टूरा	पाँच सय रुपैयाँ
(ञ) पर्यटक स्तरको बार	पाँच सय रुपैयाँ

परिच्छेद-३

पथ प्रदर्शकसम्बन्धी व्यवस्था

९. पथ प्रदर्शक (गाइड) को इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्तिले दरखास्त दिनु पर्ने :

पथ प्रदर्शक काम गर्न इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्तिले दरखास्त दस्तुर दश रुपैयाँ सहित अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा महानिर्देशक समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

१०. पथ प्रदर्शकको योग्यता : पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र लिन चाहने व्यक्तिले होटेल व्यवस्थापन तथा पर्यटन तालीम केन्द्रबाट पथ प्रदर्शकको तालीम प्राप्त गरी प्रमाणपत्र पाएको हुनु पर्नेछ ।

११. पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र दिने : नियम ९ बमोजिम दरखास्त परेपछि महानिर्देशकले जाँची दरखास्तवालालाई एक सय पन्चीस रुपैयाँ दस्तुर लिई अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा पाँच वर्षको लागि पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

१२. पथ प्रदर्शकले पाउने पारिश्रमिक : पथ प्रदर्शकले पथ प्रदर्शन गराए वापत पाउने पारिश्रमिक इजाजतपत्रमा उल्लेख गरिएबमोजिम हुनेछ ।

१३. इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने : (१) पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्तिले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको पैंतीस दिनभित्र इजाजतपत्र नवीकरण गर्न महानिर्देशक समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएपछि महानिर्देशकले पचास रुपैयाँ दस्तुर लिई अर्को पाँच वर्षको अवधिको लागि नवीकरण गरी दिन सक्नेछ ।

(३) उप-नियम (१) बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण गर्ने म्याद नाघेपछि इजाजतपत्रको नवीकरण गर्नको लागि दरखास्त दिएमा देहायको अवधिको निमित्त नवीकरण दस्तुरको अतिरिक्त देहायबमोजिमको थप दस्तुर लिई नवीकरण गरी दिन सक्नेछः-

(क) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको दुई महीनासम्म पच्चीस रुपैयाँ ।

(ख) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको चार महीनासम्म साठी रुपैयाँ ।

(ग) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको छ महीनासम्म सय रुपैयाँ ।

(घ) इजाजतपत्रको नवीकरण गर्ने म्याद नाघेको एक वर्षसम्म दुई सय पचास रुपैयाँ ।

१४. इजाजतपत्र हराएमा नयाँ इजाजतपत्र दिने : कुनै पथ प्रदर्शकले प्राप्त गरेको इजाजतपत्र हराएमा वा नासिएमा निजले त्यसको पैंतीस दिनभित्र कारण खोली महानिर्देशक समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ र व्यहोरा मुनासिव देखिएमा महानिर्देशकले पच्चीस रुपैयाँ दस्तुर लिई अर्को इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।

१५. इजाजतपत्र खारेज गर्न सकिने : ऐनको दफा ४४ को उप-दफा (१) मा उल्लेखित अवस्थामा महानिर्देशकले पथ प्रदर्शकको इजाजतपत्र खारेज गर्न सक्नेछ ।

१६. पथ प्रदर्शकले आफ्नो अनुभवको जानकारी दिनु पर्ने : पथ प्रदर्शकले प्रत्येक ६।६ महीनामा पर्यटकहरूको सम्बन्धमा आफ्नो अनुभवको जानकारी लिखित रूपमा विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-४

विविध

१७. आवधिक प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने : (१) ऐनको दफा ४७ को उप-दफा (१) बमोजिम प्रत्येक होटेल, पर्यटक आवास र लजले ६।६ महीनाको अवधिको हिसाबले अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा आवधिक प्रतिवेदन विभाग समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिमको आवधिक प्रतिवेदन जुन अवधिको हो त्यस्तो अवधि भुक्तान भएको सात दिनभित्र पेश गर्नु पर्नेछ ।

१८. खारेजी : पर्यटन उद्योग नियमावली, २०२२ खारेज गरिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६)

नेपाल राजपत्र भाग ३

अनुसूची-१

(नियम ३ संग सम्बन्धित)

दरखास्तको ढाँचा

श्री पर्यटन विभाग,

मैले, हामीहरूले सञ्चालन गरिरहेको
लाई होटेल, लज, रेष्टूरां, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ को नियम ३ बमोजिम पर्यटक स्तरको होटेल । पर्यटक आवास । लज ।
रेष्टूरां । बारमा दर्ता गरी पाउनको निमित्त दरखास्त दस्तुर वापत दश रुपैयाँ यसैसाथ राखी निवेदन गर्दछु, गर्दछौं ।

पर्यटन ऐन, २०३५ र होटेल, लज, रेष्टूरां, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ को अधीनमा रही आफ्नो कारोबार सञ्चालन गर्नेछु । गर्नेछौं ।

निवेदक,

निवेदकको नाम:-

ठेगाना:-

मिति:-

आधिकारिकता ~~२०२~~ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-२

(नियम ६ संग सम्बन्धित)

दरखास्तको ढाँचा

श्री महानिर्देशक,

पर्यटन विभाग ।

महोदय,

भलाई पथ प्रदर्शकको काम गर्न इच्छा भएकोले पर्यटन ऐन, २०३५ को दफा ३६ को उप-दफा (१) बमोजिम इजाजतपत्र पाउनको निमित्त दरखास्त दस्तूर दश रूपैयाँ यसैसाथ राखी निम्नलिखित व्यहोरा खुलाई निवेदन गरेको छु । पासपोर्ट साइजको २ दुई प्रति फोटो र होटेल व्यवस्थापन तथा पर्यटन तालीम केन्द्रबाट प्राप्त प्रमाणपत्रको नक्कल यसैसाथ पेश गरेको छु । सकल विभागले चाहेको बखतमा पेश गर्नेछु । इजाजतपत्र पाएमा प्रचलित कानूनको अधीनमा रही पथ प्रदर्शकसम्बन्धी काम गर्नेछु ।

निवेदकको:-

- (क) नाम, थर र वतन:-
- (ख) बाबुको नाम, थर र वतन:-
- (ग) बाजेको नाम, थर र वतन:-
- (घ) शैक्षिक योग्यता वा तालीम:-
- (ङ) उमेर:-
- (च) अनुभव:-

निवेदक,

मिति:-

(८)

नेपाल राजपत्र भाग ३

अनुसूची-३

(नियम ११ संग सम्बन्धित)

इजाजतपत्रको ढाँचा

१. पथ प्रदर्शकको पूरा नाम:-

२. ठेगाना:-

(क) स्थायी:-

(ख) अस्थायी:-

३. पारिश्रमिकको विवरण:-

(क) पूरा दिन:- रु. ६०।- (साठी)

(ख) आधा दिन:- रु. ३०।- (तीस)

४. पथ प्रदर्शन गर्ने भाषा:-

५. इजाजतपत्रको म्याद देखि सम्म

श्री लाई पर्यटन ऐन, २०३५ र होटेल, लज, रेष्टूरां, बार तथा पथ प्रदर्शक नियमावली, २०३८ बमोजिम पथ प्रदर्शकको काम गर्न यो इजाजतपत्र दिइएको छ ।

महानिर्देशकको सही:-

पर्यटन विभागको छाप:

पूरा नाम:-

दर्जा:-

मिति:-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-४

(नियम १७ संग सम्बन्धित)

आवधिक प्रतिवेदनको ढाँचा

श्री महानिर्देशक,
पर्यटन विभाग ।
महोदय,

पर्यटन ऐन, २०३५ को दफा ४७ को उप-दफा (१) अनुसार मिति
देखि सम्मको यस होटेल, पर्यटक आवास, लजको आवधिक प्रति-
वेदन पेश गरेको छु ।

तपसिल

१. होटेल, पर्यटक आवास । लजमा बसेका पर्यटक र तिनीहरूले बसेको दिनको संख्या सम्बन्धी विवरण:-
(क) एक दिनदेखि तीन दिनसम्म बस्ने
(ख) चार दिनदेखि सात दिनसम्म बस्ने
(ग) आठ दिनभन्दा बढी दिन बस्ने
२. नेपाल अधिराज्यभित्र र बाहिर गराएको प्रचारको विवरण:-
३. अन्तरराष्ट्रिय सभा सम्मेलन आदिमा भाग लिएको विवरण:-
४. विदेशबाट पर्यटन उद्योग विकास गर्नको लागि निम्त्याइएका व्यक्तिहरूको विवरण:-
५. के कति स्वदेशी वा विदेशी कर्मचारीहरू छन् (नाम, दर्जा र पाउने पारिश्रमिक सहित):-
६. कारोबार एवं आर्जन गरेको विदेशी मुद्राको विवरण:-
७. व्यवसायसंग सम्बन्धित कामको लागि आवश्यक पैठारी इजाजतपत्रको विवरण (मालसामान र रकम सहित):-
८. उपलब्ध पैठारी इजाजतपत्रमध्ये के कति मालसामान प्राप्त भै सकेको छ के कति प्राप्त हुन बाँकी छ र के कति रद्द गरिएको छ त्यसको विवरण:-

प्रतिवेदन पेश गर्ने व्यक्तिको:-

सही:-

पूरा नाम:-

दर्जा:-

मिति:-

आज्ञाले-

नरसिंह नारायण सिंह

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव

(3)

१ भाग समाप्त भाग

४-विशेष

(संशोधन एवं ४१ भाग)

संशोधन विभाग

... .. श्री गुरुदेव (१) १९३८-३९ के ४२ भाग के ४५०५
-श्री गुरुदेव के लिए, संशोधन विभाग, संशोधन विभाग

संशोधन

संशोधन विभाग के विभिन्न विभागों के संशोधन विभाग

-संशोधन विभाग

... .. श्री गुरुदेव के लिए (४)

... .. श्री गुरुदेव के लिए (५)

... .. श्री गुरुदेव के लिए (६)

-संशोधन विभाग के लिए (७)

-संशोधन विभाग के लिए (८)

संशोधन विभाग के लिए (९)

-संशोधन

संशोधन विभाग के लिए (१०)

-संशोधन

-संशोधन विभाग के लिए (११)

संशोधन विभाग के लिए (१२)

-संशोधन विभाग के लिए (१३)

संशोधन विभाग के लिए (१४)

-संशोधन विभाग के लिए (१५)

-संशोधन विभाग के लिए (१६)

-संशोधन

-संशोधन

-संशोधन

-संशोधन

संशोधन विभाग के लिए

संशोधन विभाग के लिए (१७)

आधिकारिकता मुद्रा विभाग बाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२०८